

Sygn. akt II Cz 617/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny – Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr.)

Sędziowie: SO Aurelia Pietrzak

SO Piotr Starosta

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku:

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w (...) (wierzyciela)

przeciwko:

A. K. (dłużnikowi)

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy J. K. na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 7 lipca 2014r. wydane w sprawie XII Co 4460/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

II Cz 617 / 14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 7 lipca 2014r. Sad rejonowy w Bydgoszczy uchylił postanowienie Komornika Sądowego J. K. działającego przy tym Sądzie z dnia 12 maja 2014r. w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawach KM 1340/11 do KM 1540/11 oraz zobowiązał tego Komornika do ponownego rozstrzygnięcia o kosztach postępowania w w/w sprawach z uwzględnieniem zasady wyrażonej w art.1 ust.17 i ust.13 pkt 1 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Rejonowy w istocie wskazał, że w dniu 17.10.2013r. ZUS Oddział w (...) zawiadomił Komornika Sądowego J. K. o umorzeniu zobowiązań dłużnika A. K. z tytułu składek w wysokości 98 587,68 zł, w tym należności objętych postępowaniem egzekucyjnym w w/w sprawach. W związku z tym Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne, ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji, którymi w całości obciążył dłużnika. Odwołując się do art.1 ust.6 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r. poz.1551) Sąd wskazał, że wraz z umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, umorzeniu podlegają także nieopłacone składki na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe i koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika

urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Sąd Rejonowy nie podzielił zapatrywania Komornika Sądowego w tej sprawie, że na podstawie przepisów przywołanej ustawy umorzeniu podlegają jedynie koszty egzekucyjne naliczone przez niego od egzekwowanych należności składkowych tj. świadczeń egzekwowanych w rozumieniu art.46 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, bowiem przepisy ustawy z dnia 09.11.2012r. stanowią *lex specialis* w odniesieniu do przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, a więc znajdują pierwszeństwo w zastosowaniu. W ocenie Sądu przepisy ustawy z dnia 09.11.2012r. zakładają umorzenie całości kosztów postępowania egzekucyjnego toczącego się do należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, a więc tych, które zostały umorzone decyzją ZUS, a także wydatków przewidzianych w art.39 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Komornik Sądowy otrzymał decyzję ZUS przesłaną mu zgodnie z art.1 ust.17 ustawy z dnia 09.11.2012r. w celu wydania postanowienia o umorzeniu kosztów egzekucyjnych, który dotychczas jej nie zrealizował.

W zażaleniu na postanowienie Komornik Sądowy J. K. wniósł o jego zmianę poprzez oddalenie skargi na jego postanowienie z dnia 12 maja 2014r. w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 1340 / 11 do KM 1540 / 11 i obciążenia nimi w całości dłużnika A. K..

Skarżący Komornik zarzucił Sądowi Rejonowemu:

- naruszenie art.1 ust.6 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r. poz.1551) przez błędną jego wykładnię polegającą na uznaniu, że ustawa zakłada umorzenie całości kosztów postępowania egzekucyjnego, w tym wydatków przewidzianych w art.39 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

W uzasadnieniu zażalenia Komornik Sądowy wywodził, że w następstwie umorzenia przez ZUS należności ujętych w art.1 ust.1 w/w ustawy z dnia 09.11.2012r. – umorzeniu uległy jedynie koszty egzekucyjne: naliczone (ustalone) przez komornika sądowego od egzekwowanych należności składkowych, a więc świadczeń egzekwowanych w rozumieniu art.46 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Natomiast umorzenie egzekucji nastąpiło na wniosek wierzyciela złożony w dniu 17.10.2013r., a więc na podstawie art.825 pkt 1 kpc, co pozwalało na ustalenie opłaty stosunkowej zgodnie z art.49 ust.2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania (nie wyegzekwowanego) i obciążenia nimi dłużnika na podstawie art.49 ust.3 tej ustawy. Poza tym Komornikowi należał się także od dłużnika zwrot wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji, a przewidzianych w art.39 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (zażalenie – k.24 i 25).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie Komornika Sądowego nie podlegało uwzględnieniu, aczkolwiek zgodzić się należy z jego stanowiskiem, że ma on prawo do żądania zwrotu wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji, które jednak w tym przypadku nie obciążają dłużnika.

Powtórzyć należy za Sądem Rejonowym, że teść art.6 ust.1 i ust.6 ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r. poz.1551) jest jednoznaczna. Przewiduje bowiem, że wraz z umorzeniem składek na ubezpieczenie społeczne umorzeniu podlegają także nieopłacone składki na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe i koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o umorzeniu tych należności, którą przesyła – w przypadku prowadzenia egzekucji tych należności – komornikowi sądowemu w celu wydania postanowienia o umorzeniu kosztów egzekucyjnych (zgodnie z art.1 ust.13 pkt 1 i ust.17 w/w ustawy). Wbrew zapatrywaniu skarżącego Komornika Sądowego doręczenie mu odpisu takiej decyzji ZUS (wierzyciela) nie otwierało Komornikowi drogi do naliczenia opłaty stosunkowej na podstawie art.49 ust.2 ustawy z dnia 29.08.1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j.Dz.U. 231 z 2011r. poz.1376), tak jak to się dzieje w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art.823 kpc. Umorzenie postępowania – w tym wypadku – jest bowiem wynikiem zastosowania przepisów *lex specialis*, które w konsekwencji prowadzą do umorzenia także kosztów egzekucji, obciążających co do zasady dłużnika. W tym wypadku, zgodnie z

przywołanymi przepisami ustawy z dnia 09.11.2012r. i celem tej ustawy, która zmierza w swoich unormowaniach do umorzenia wszelkich należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby podlegające w okresie od dnia 01.01.1999r. do dnia 28.02.2009r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, dłużnik będzie zwolniony od wszelkich kosztów egzekucyjnych.

Natomiast zgodzić się należy ze skarżącym, że ma on prawo oczekiwać, iż zostaną mu zwrócone wydatki gotówkowe poniesione w trakcie egzekucji, jak przewiduje przepis art.39 ust.1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Nie może być bowiem tak, że gdy komornik nie pobierze zaliczki na pokrycie wydatków od wierzyciela, co dopuszcza art.40 ust.1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, i wyłoży je tymczasowo z własnej kieszeni, to wskutek umorzenia postępowania egzekucyjnego w okolicznościach takich, jak choćby zaistniałe w tej sprawie, poniesie szkodę z tego tytułu. Sąd Okręgowy stoi zatem na stanowisku, że jeżeli wskutek zastosowania przepisów szczególnych (w odniesieniu do przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji) doszło do sytuacji, że umorzeniu ulegają koszty egzekucyjne obciążające dłużnika, to komornik sądowy ma prawo oczekiwać, że w części w jakiej jego wydatki gotówkowe nie zostały pokryte, zostaną mu zwrócone przez wierzyciela. Znajdzie tu odpowiednie zastosowanie rozwiązanie podobne temu, jakie przewiduje art.42 ust.2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Zatem trzeba przyznać rację skarżącemu, że ma prawo oczekiwać zwrotu wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji, ale nie od dłużnika A. K. tylko od wierzyciela. Mimo tego jego zażalenie nie mogło doprowadzić do uchylecia zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego, którym trafnie uchylono postanowienie Komornika Sądowego z dnia 12.05.2014r. w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego, jako wadliwe. Komornik winien ponownie rozstrzygnąć o kosztach postępowania w sprawach wskazanych w zaskarżonym postanowieniu z uwzględnieniem zaleceń poczynionych przez Sąd Rejonowy oraz Sąd odwoławczy w tym uzasadnieniu.

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił zażalenie Komornika Sądowego J. K., jako nieuzasadnione (na podstawie art.385 kpc w związku z art.397§2 kpc w związku z art.13§2 kpc).